

آخرین خبرها از کرونا

مرگ ۱۶۰ نفر بر اثر کرونا

● **شرق:** بنا بر اعلام روابطعمومی وزارت بهداشت، در ۲۴ ساعت گذشته، ۱۰۴هزار۱۰۴ بیمار جدید کووید۱۹ در کشور شناسایی شدند و متأسفانه ۱۶۰ بیمار نیز جان باختند. بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۰۴هزار۱۰۴ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که هزارو ۳۴۴ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به پنج‌میلیون۹۴۴هزارو۵۹۹ نفر و مجموع جان‌باختگان این بیماری به ۱۲۶هزارو۶۱۶ نفر رسید. خوشبختانه تاکنون پنج‌میلیون۵۳۴هزارو ۶۶۷ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. سه‌هزارو ۸۱۸ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. درحال‌حاضر ۲۲ شهر کشور در وضعیت قرمز، ۱۱۴ شهر در وضعیت نارنجی، ۲۰۱ شهر در وضعیت زرد و ۱۱۱ شهر در وضعیت آبی قرار دارند.

ادامه محدودیت‌های گروناپی تارفع نگرانی

● وزیر کشور از ادامه اعمال محدودیت‌های گروناپی تا زمان رفع نگرانی‌ها درخصوص نگرانی وقوع یک ششم کرونا خبر داد. احمد وحیدی پس از پایان جلسه قرارگاه عملیاتی ستاد ملی مقابله با کرونا، در جمع خبرنگاران گفت: موضوع جلسه قرارگاه، یک ششم کرونا و نگرانی‌های موجود درباره آن بود. درحال‌حاضر ۲۲ شهر در وضعیت قرمز قرار دارند. در احتمال دارد بر تعداد آنها اضافه شود و بر همین اساس باید نسبت به وقوع یک ششم حساس باشیم. وزیر کشور در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به ارسال اکپ‌های خاص برای شهرهای قرمز که به روند کنترل کرونا ویروس کمک کند، اشاره کرد و افزود: در شهرهای نارنجی این اکپ‌ها ارسال خواهند شد تا کمک کنند این شهرها به قرمز تبدیل نشوند. او درخصوص تصمیم‌گیری درباره اعمال محدودیت‌ها گفت: درباره اجرای محدودیت‌ها تغییری حاصل نشده است. مگر پیشنهادهایی که به ستاد ملی مقابله با کرونا برده شده و در آنجا تصمیم‌گیری میشود. محدودیت‌ها تا رفع نگرانی درباره وقوع یک ششم همچنان ادامه دارد و همچنین لغو محدودیت‌های شبانه نیز باید در ستاد ملی مقابله با کرونا بررسی و تصمیم‌گیری شود. وزیر کشور درخصوص موضوع ادامه فعالیت اصناف بعد از ساعت ۱۲ نیز گفت: هرچه در قبل مصوبه بوده همچنان برقرار است: باید برابر ابلاغیات سابق عمل شود. اصناف باید برای زدن دو دُز واکسن خود اقدام کنند، البته از ابتدای آبان اصناف با زدن یک دُز از واکسن، فعالیت خود را آغاز کردند و این موضوع نیز مورد کنترل و رصد قرار گرفته است. وی ادامه داد: در سه استان قزوین، کردستان و آذربایجان غربی طرح هوشمند محدودیت‌ها به‌صورت پایلوت اجرا شده و نتایج خوبی داشته است؛ البته باید سمانه‌های دیگری برای اتصال به این سامانه مشخص می‌شد که تصمیم‌گیری لازم انجام شد تا در مرحله بعد این طرح در سراسر کشور انجام شود. وحیدی با تأکید بر اینکه باید تصمیم‌گیری درباره محدودیت‌ها در ستاد ملی کرونا بررسی و تصویب شود. گفت: برای بازگشایی مدارس برابر ابلاغیه‌های قبلی که آموزش‌وپرورش اعلام کرده، عمل خواهد شد و قطعاً رعایت پروتکل‌های بهداشتی، استفاده از ماسک و حفظ فاصله‌گذاری فیزیکی باید در دستور کار قرار گیرد و بازگشایی مدارس به‌صورت حضوری، آنلاین و ترکیبی انجام خواهد شد؛ البته در شهرهای قرمز مطابق وضعیت شهرهای قرمز عمل می‌شود.

آخرین وضعیت ساخت واکسن‌های ایرانی کرونا

● عضو کمیته ملی واکسن کرونا ضمن تشریح آخرین خبر درباره تولید واکسن‌های ایرانی کرونا گفت: تصمیمات برای پیش‌خوردن واکسن‌های کمک‌کننده است، تا ایران به‌عنوان یک کشور واکسن‌ساز مطرح شود؛ چراکه ثابت کردیم توانایی تولید انواع پلتفرم‌های واکسن را داریم. دکتر مصطفی قانعی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه اگر واکسن‌ها در فاز مانی فاز سوم هم تایید موفقیت‌آمیز داشته باشند، اجازه ورود به بازار و عرضه ضرراری را خواهند داشت، گفت: به‌طورکلی وقتی واکسنی فاز یک و دو مطالعات بالینی را با موفقیت طی کند، وارد فاز سوم که مربوط به اثربخشی واکسن است، می‌شود. وی ادامه داد: دو واکسن فخرآ و کوویپارس در مرحله‌ای فاز سومشان انجام شد که نمی‌توانستند از واکسن‌ها در مطالعه استفاده کنند، بنابراین موظف بودند واکسن خود را با تزریق واکسن سینیوفارم هم‌بازی واکسن‌ها مقایسه کنند و در این تحقیقات باید نشان می‌دادند اثربخشی واکسن‌شان از واکسن سینیوفارم کمتر نیست که اسم این نوع مطالعه «نان اینفریوریتی» است. قانعی بیان کرد: سازمان غذاودرو با هیچ‌وجه نسبت به موضوعی در رابطه با دارو و واکسن کوتاهی نمی‌کند و همین امر سبب شده محصولات بیوتکنولوژی ایرانی قابلیت صادرات داشته باشد و دلیل آن هم سخت‌گیری‌های حوزه غذاودارو است. وی افزود: ادعای میزان تولید واکسن کوویپارس تولید سه‌میلیون دُز در ماه و واکسن فخرآ یک میلیون دُز در ماه است اما باید دید در عمل ماهانه چه میزان واکسن تحویل می‌دهند.

شهرزاد همتی: برخلاف توقعات از آمدن عزت‌الله ضرغامی به وزارت‌خانه میراث فرهنگی و گردشگری، انتصابات غیرتخصصی و دست‌نکاری در موزه فرش و انتصاب فردی غیرمتخصص به‌عنوان مدیریت موزه فرش، روزهای ناامیدکننده و پراشهایی را برای وزارت میراث فرهنگی رقم زد.

بعد از این انتصابات عجیب بود که خبری مبنی بر تبدیل‌شدن هفت حوض مشهور موزه فرش به باغچه، بار دیگر افکار عمومی را به ماجراهای ضرغامی و اطرفیانش حساس کرد. به دنبال این تغییرات مدیریتی و انتصاب‌های جنجالی وزیر میراث فرهنگی، هفت حوض ورودی موزه فرش ایران با خاک بر شد تا به باغچه تبدیل شود. مدیر جدید موزه فرش که عضو انجمن پبپ و کار اصلی‌اش تهیه فیلم تبلیغاتی برای توتون در فضای مجازی بوده و خود را «مدیر پروژه چلمن سیزدهم» معرفی می‌کرد، در اولین اقدام، در بنای ثت ملی موزه فرش تغییر کاربری ایجاد کرد؛ آن‌هم بی‌توجه به اینکه موزه فرش در سال ۹۶ در فهرست آثار ملی کشور ثبت شده و هرگونه دخل و تصرف در آن، غیرقانونی است. تصاویر گل‌کاری در حوض‌ها انتقادهای زیادی را به دنبال داشته اما سجاد نوروزیان که در ستاد انتخاباتی عزت‌الله ضرغامی دستیار حوزه کسب‌وکار در فضای مجازی معرفی شده بود، دلیل این تغییر کاربری را وجود زباله در حوض‌ها عنوان کرده است. در هفته‌های اخیر اظهارات عجیب عزت‌الله ضرغامی درباره مقبره کوروش هم حواشی بسیاری را برای او پدید آورد، تا جایی که او در هفته‌های اخیر تنها به دنبال توضیح و تصحیح حرف‌هایی بود که شاید به دلیل عدم شناخت این حوزه زده بود.
۲۲ همراه بود که وزیر میراث فرهنگی در جلسه شورای اداری استان فارس، گفته بود: همه‌جای استان درخصوص ساخت‌وساز در بخش حریم‌ها دچار مشکل است. امروز مردم شهر پاسارگاد به‌خاطر برخی قوانین نمی‌توانند ساختمان دوطبقه بسازند، درست کشاورزی کنند، چاه بزنند، دکل بزنند. باید این مشکل را حل کنیم.

از چلمن سیزدهم تا ریاست موزه فرش

پرسودترین انتصاب عزت‌الله ضرغامی، انتصاب سجاد نوروزیان ملقب به چلمن سیزدهم بود که تا پیش از این برای توتون تبلیغات می‌کرد و با حکم عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی به ریاست موزه فرش ایران رسیده بود که بعد از حواسی مربوط به انتصابش به این سمت، با تبدیل‌کردن حوض‌های حیاط این موزه به باغچه بار دیگر خبرساز شد. انتصابی که با هشدار کارشناسان میراث فرهنگی همراه بود و آنها امیدوار بودند که ضرغامی این اشتباه را اصلاح کند اما مطابق آخرین خبرها فعلاً وزارت میراث فرهنگی درحال رفع‌رجوع تبدیل حوضچه به باغچه است. محمد عبدالعلی‌پور، مدیر اسبق موزه‌ها و کاخ‌موزه‌های میراث فرهنگی کشور و کارشناس و پژوهشگر سرمایه‌گذاری گردشگری و آثار تاریخی، در گفت‌وگویی با «شرق» با بررسی روند انتصاب ریاست موزه گفت: «از آنجایی که مدیریت موزه‌ها امری کاملاً تخصصی است، علی‌القاعده باید افرادی متخصص برای این حوزه انتخاب شوند. آتهایی که اهلیت لازم و تجربه در حوزه مورد نظر دارند، بهترین‌ها برای ریاست یک موزه هستند. شما تاریخچه مختصری درباره موزه فرش می‌دانید. در این موزه افراد بزرگی ریاست کرده‌اند. من می‌توانم از میان آنها به آقایان حاج حسن و دادگر اشاره کنم. همین اواخر مدیر موزه خانم پریسا بیضایی بودند و به هرکدام از این افراد که نگاه می‌کنید، آنها سبقه‌ای هم راجع به فرش، هم راجع به شناسان موزه و به اطلاعات، تجربه و دانش در این حوزه داشته‌اند که کار به آنها سپرده شده». وی افزود: «در دولت‌های مختلفی که سر کار آمدند، مدیران متوجه بودند که باید راجع به مدیریت موزه‌ها دقت بیشتری به خرج بدهند و کسانی انتخاب شوند که شأنیت کار حفظ شود». من دقیقاً نمی‌دانم انتصاب اخیر در موزه فرش روی چه روالی انجام شده. موزه فرش ایران از نظر ساختار اداری، زیر نظر اداره کل تشکیلات میراث فرهنگی استان تهران است و قاعداً تا این دوستان باید درباره این انتصاب اظهارنظر کنند یا احتمالاً اداره کل موزه‌ها درباره این موضوع توضیح بدهد یا درباره این انتخاب توضیح و سؤال پرسیده باشد که اگر نرسیده چیزی نمی‌توان گفت. از طرفی امیدواریم که در نحوه انتصاب مدیر اخیر موزه فرش هم ان‌شاءالله مسئله‌مراتب اداری رعایت شده باشد». عبدالعلی‌پور در ادامه با اشاره به اینکه باید درباره موزه فرش دقیق عمل کرد، گفت: «ما یک سابقه دوازده‌۰۰ ساله در حوزه فرش داریم. خود موزه نیز از لحاظ معماری و هم از لحاظ محتوایی که برایش تعریف شده، بسیار برای ما حائز اهمیت است. اینکه

جامعه

بررسی حواشی وزارت میراث فرهنگی و گردشگری

در وزارت‌خانه ضرغامی چه خبر است؟

محیط موزه با بیرون موزه را طراح و معمار موزه چگونه طراحی کرده و با چه نگاهی طراحی کرده، کمتر درباره آن توضیح داده شده و دلیل آن مستتر است. اصلاً خیلی‌ها نماد حوض‌ها و نماز‌خانه در موزه فرش را نمی‌دانند. گاهی از اوقات ما فکر می‌کنیم به موزه فرش که می‌رویم، در ظاهر باید فقط فرش‌ها را ببینیم و به نمای بیرونی ساختمان که معنادر طراحی شده توجه نداشته‌ایم. شاید برای همین در حوض‌ها گل می‌کارند، بدون اینکه به سبقه آن نگاه کنند. اینکه حوضی در حیاط موزه ک درش وضو گرفته نشود و بعد به حوض‌ها هم برسی و بعد به نماز‌خانه‌ای بروی که در آنجا احداث شده و هدف معمار چه بوده، از نظر مدیران موزه پنهان بوده. اما اگر بخواهیم بگوییم چرا این حوض‌های هفت‌گانه کمتر معرفی شده جای خود دارد. برای هیچ کس سؤال نیست اصلاً چرا این حوض‌های هفت‌گانه به خاطر یک عقب‌نشینی از داخل فضای موزه به بیرون موزه منتقل شدند و تابه‌حال هم خوب از آن نگهداری نمی‌شده و هیچ‌کس هم صدایش در این رابطه در نمی‌آمده. حالا هم همه چیز مثل سابق است؛ ممکن است از سر یک ناگاهی یا نیت خیرخواهانه حوض تبدیل به یک باغچه شده. می‌خواهم بگویم صرف پرداختن به این ماجرا که در حوض خاک ریختند مسئله ما نیست، فردا دوباره درش خاک می‌ریزند. الان همه چیز را رها کرده‌ایم و به حوض جسنبیده‌ایم، ما موضوعات مهم‌تری در موزه فرش مثل مدیریت موزه داریم که بسیار مهم است». مدیر اسبق موزه‌ها و کاخ‌موزه‌های میراث فرهنگی کشور تصریح کرد: «من نمی‌گویم تبدیل‌کردن حوض به باغچه مهم نیست، اما از اشتباه قابل جبران است و ما باید سراغ کارهای غیرقابل جبران برویم. جالب اینجاست که مدت‌ها بود که در این حوض‌ها آب نبود. این ماجرا حسنی داشت؛ این بود که همه فهمیدند عجب! اینجا حوضی برده که باید درش آب می‌بوده، حالا در ۴۰ سال چرا کسبی به این ماجرا فکر نکرده بود، بحث دیگری دارد. این همه فیلم و معرفی راجع به موزه فرش وجود دارد و شما هیچ نشانی از این هفت حوض ندیده‌اید، اما خوشحالم این حساسیت افکار عمومی و رسانه‌ها باعث شد که هفت حوض موزه فرش مورد توجه قرار بگیرد.»

عبدالعلی‌پور در پایان خاطرنشان کرد: «ما راجع به مدیران موزه‌ها سلسله‌مراتبی وجود دارد که در انتخاب مدیر هم باید این سلسله‌مراتب رعایت شود. افرادی باید به‌عنوان یک مدیر در موزه انتخاب شوند که در موزه هستند و کار کردن و تخصص داشته‌اند و اطلاعات راجع به فرش دارند. پس نتیجه می‌گیریم انتخاب اخیر انتخابی درست نبوده، اما به نظر می‌رسد اگر این انتخاب زود جبران شود، می‌شود جلوی اشتباه را گرفت.»

از میراث فرهنگی تا گردشگری

در ابتدای راه عزت‌الله ضرغامی، در مه‌رماه سال جاری علی دارابی را به سمت معاونت میراث فرهنگی گمارد و علی‌صالح شالیپایان را برای معاونت گردشگری انتخاب کرد؛ اگرچه بسیاری از کارشناسان با انتخاب دارابی به دلیل نداشتن سابقه مرتبط معترض بودند اما امیدوار بودند با آمدن عزت‌الله ضرغامی تحولات شگرفی در این وزار‌خانه اتفاق بیفتد. این همان مسئله‌ای است که دکتر سعید فلاح‌فر، کارشناس مرمت و میراث فرهنگی در گفت‌وگو با «شرق» به آن اشاره کرده و می‌گوید: «احوال میراث فرهنگی در چند مسئله خلاصه می‌شود. شما در بدو برخورد با میراث فرهنگی، به لوگوئی از سازمان برمی‌خورید که طراحی استاندارد اصلی بوده، اما بعدها به زور واژه گردشگری و صنایع‌دستی را وارد آن کردند، بدون آنکه کمترین اصول زیبایی‌شناسی و هم از گرافیک و امتیاز معنوی طراح را در نظر بگیرند. این خلاصه‌ای از اتفاقاتی

است که در سازمان میراث فرهنگی افتاده است. یعنی موضوعاتی را به زور به میراث فرهنگی اضافه کردند؛ بدون آنکه به روابط و ارزش‌ها و جایگاه آن آگاهی داشته باشند». وی افزود: «مسئله این است که سازمان میراث فرهنگی در بدو تأسیس یک سازمان علمی، فرهنگی و هنری بود. گردشگری یک نهاد صنعتی است. در دنیا گردشگری را در حوزه صنعت- فرهنگ دسته‌بندی می‌کنند. گردشگری قابل قیاس با میراث فرهنگی به‌عنوان یک نهاد علمی و فرهنگی نیست. سازمان میراث فرهنگی فارغ از همه هزینه‌ها یک وظایف ملی و تاریخی دارد. درحالی‌که گردشگری به کسب درآمد می‌انداشد. این دو مقوله ذاتاً یک جنس ندارند و وقتی کنار هم قرار بگیرند، طبیعتاً جاهایی یکدیگر را تخریب می‌کنند. درست است که موضوع اصلی گردشگری می‌تواند بازدید از ابنیه تاریخی باشد، اما جنسیت و عملکرد و چشم‌اندازهایش با میراث فرهنگی مغایرت دارد. به گفته فلاح‌فر این ادغام انجام‌شده با همه حواسی سیاسی اقتصادی‌اش که در کشور ما پیش آمد، منجر به این شد که ما نهادی داریم که سواستفاده از بناهای تاریخی و حفظ از بناهای تاریخی زیر یک چتر قرار گرفته‌اند و همواره منافع آنها با یکدیگر در تعارض است. در این تعارض آنچه برنده می‌شود، همیشه گردشگری و درآمد گردشگری و نگاه سیاسی به حوزه میراث فرهنگی بوده است. بنابراین پس از این ادغام بود که همه این مشکلات امروز در حوزه میراث فرهنگی صحت‌چندان خود را نشان داد. چون از طرف سیاست‌های کلی در کشور و مدیرانی که در میراث فرهنگی کار می‌کنند به سمت کسب درآمد بیشتر و استفاده‌های ایدئولوژیک از میراث فرهنگی کشور می‌روند و از آن طرف پایگاه‌های کارشناسی و اساسی میراث فرهنگی تندفغ‌هایشان دفاع و نگهداری از میراث فرهنگی شده؛ فارغ از اینکه راجع به ارزش‌های ایدئولوژیک میراث فرهنگی یا تاریخی قضاوت کنند. درحال‌حاضر تعارضی به وجود آمده که میراث فرهنگی زیر سایه قدرت‌های سیاسی، اقتصادی و گردشگری قرار گرفته است. در چند سال گذشته این موضوع به اوج خود رسید. او در پایان خاطرنشان کرد: «انتخاب وزیر جدید میراث فرهنگی با آنکه در روزهای ابتدایی برای کارشناسان قدیمی میراث فرهنگی امید به وجود آورد که وزیر جدید شاید بعد از سال‌ها نگاه بهتری به موضوع میراث فرهنگی داشته باشد، لافلاضه‌شان ناد که خیلی گراشایی به میراث فرهنگی ندارد و عزمش را برای درآمدزایی در حوزه گردشگری جزم کرده است. طبیعتاً این نگاه به مجموعه‌های که میراث فرهنگی ضعیف اصلی آن بوده و حالا به حاشیه رفته، آسیب جبران‌ناپذیری خواهد زد و اوج آن انتصابانی است که آقای ضرغامی انجام دادند و عملاً با انتصاباتشان به بدنه کارشناسان میراث فرهنگی اعلام کردند که خواسته‌هایشان چیزهای دیگری است.»

دیگر شگفت‌زده نمی‌شویم

وضعیت ایران با وجود داشتن سرمایه‌های بسیار قوی در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری خوب نیست. عدم رسیدگی به میراث فرهنگی، موفق‌نبودن در جذب توریست و همچنین کرونا به بحران‌های تور‌خانه تازه‌تأسیس میراث فرهنگی که در دوره قبل نیز در محاق بود، افزوده است. اما ضرغامی هم مانند دیگر اسلاف اصولگرا، سفرهای استانی را به مدیریت داد. دفتر و همچنین سرسامان‌دادن به حوزه میراث فرهنگی ترجیح داده است. اظهارنظرها بیجا و همچنین رسیدگی به اموری که ربطی به میراث فرهنگی ندارد (مثل کم‌آبی و مشکلات کشاورزان در پاسارگاد) بیشتر در نظر ضرغامی جلوه می‌کند یا لاقال درباره‌شان صحبت می‌کنند، هرچند او در توضیحاتش سعی کرد که سخنان قبلی‌اش را رفع‌وجوع کند و گفت عده‌ای به دنبال اهداف سیاسی هستند اما نه انتخاب چلمن سیزدهم قابل پذیرش است و نه انتصابات عدواسیمایی در وزارت‌خانه میراث فرهنگی. تا جایی که سیدمحمد بهشتی، کارشناس میراث فرهنگی در گفت‌وگویی با «شرق» با بیان اینکه ما مدت‌هااست که از میراث فرهنگی و چه سازمان و چه وزارت‌خانه هیچ توقعی نداریم و از هیچ چیزی متعجب نمی‌شویم، گفت: «آن اوایل که دولت جدید مستقر شده بود، در برابر اتفاقاتی که می‌افتاد، شگفت‌زده می‌شدیم اما الان مدتی است دیگر شگفت‌زده نمی‌شویم. از انتصابات شگفت‌زده نمی‌شویم و توقعی نداریم اما مطمئنم این دوستان نمی‌توانند صدمات جدی به میراث فرهنگی وارد کنند؛ چراکه موضوع میراث فرهنگی از سرمایه اجتماعی برخوردار است. شاهدش همین که با اتفاقاتی مثل اتفاقات اخیر در این حوزه، موج ناراضی‌د در جامعه بلند می‌شود که نمی‌شود نادیده گرفت. تنها نقطه اتکا برای حفظ میراث فرهنگی همین سرمایه اجتماعی است»

ادامه از صفحه اول چالش‌های طرح جهش ساخت مسکن

نوسازی و ساخت مسکن در بافت‌های فرسوده نیز بیش از پیش باید مورد توجه قرار گیرد؛ اما مهم‌ترین مسئله این است که جامعه آگاهی زیادی درباره جزئیات این طرح ندارد ن‌تتها جزئیات طرح کلان باید به اطلاع جامعه مدنی رسانده شود بلکه باید گروه‌های مختلف اجتماعی در طراحی، برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت این طرح مشارکت داشته باشند. پاس‌کوپی و شفافیت درباره این طرح کلان را باید از همین حالا شروع کرد. حامیان این طرح در دولت معتقدند این طرح کارشناسی شده است. می‌توان امید داشت بخشی از مسائل با رجوع به کارشناسان حل شود، اما باید این نکته مهم را به یاد داشته باشیم که تأکید زیاد بر نخه‌گرایی و غلبه نگاه کارشناسی مشکلاتی ایجاد می‌کند که مهم‌ترین آن دنبال‌کردن اصلاح امور از بالا و کم‌توجهی به علائقت جامعه مدنی است. همان سیاستی که تکنوکرات‌ها در ایران دنبال کرده‌اند و کماکان حامی جدی آن هستند. سیاست‌ها و برنامه‌های کارشناس‌محورانه مانند بودجه‌های سالانه، برنامه‌های پنج‌ساله توسعه و طرح کلان ساخت مسکن با مداخله دولت برای گروه‌های خاص بدون مشارکت و مداخله جامعه مدنی کاری از پیش نمی‌برد. راه‌حل مشخص انتخاب رویکرد تلفیقی جامعه مدنی و کارشناسی به جای کارشناسی محض است. کارشناسان مدام و مستمر باید نظر جامعه مدنی و گروه‌های مختلف اجتماعی را جویا بشوند. بوروکراسی اداری باید بتواند مدیریت تعارض بین گروه‌های مختلف اجتماعی را انجام دهد. کارشناسان و بوروکرات‌ها باید ملزم شوند مستندات گفت‌وگوها و جامعه‌مدنی و نحوه مدیریت تعارض بین گروه‌های مختلف اجتماعی را ضمیمه برنامه‌ها و سیاست‌ها کنند و این ضمیمه نقش وتویی داشته باشد. برنامه‌ریزان و کارشناسان باید درک کنند که برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری فرایندی از بالا به پایین نیست. سیاست کلانی مانند ساخت چهار میلیون مسکن دو بعد دارد: نخست، بعد اجتماعی و دموکراسی که همان جامعه مدنی است. دوم، بعد فنی و کارشناسی که به ملاحظات علمی مربوط است. تنها راه‌حل پیشرو، تلفیق دموکراسی اجتماعی با دانش فنی و کارشناسی است. مشارکت و مداخله جامعه مدنی در این طرح به معنای نفی نگاه کارشناسی نیست. وزارت راه و شهرسازی لازم است چند اقدام اساسی انجام دهد: نخست اطلاع‌رسانی، شفافیت و پاسخ‌گویی درباره نحوه اجرای طرح. دوم، فراهم‌کردن زمینه تعامل، ارتباط و گفت‌وگو بین اندیشمندان، کارشناسان، انجمن‌ها و تشکلهای اجتماعی برای تعیین سازوکار مناسب برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت ارزیابی، سوم، فراهم‌کردن شراکت و نظارت عادلانه گروه‌های مختلف اجتماعی در طرح.

من آیت‌الله نیستم

شاعری در وصف وزیر صنعت شعری اغراق‌آمیز می‌خواند!
و رئیس بهزیستی پس از دریافت آنها نشانه‌های اقول اخلاق است، اخلاقی که یکی از بدترین آفاتش چاپلوسی است تا آنجا که نبی مکرم اسلام که «اتمّم مکارم‌الاخلاق» بود، فرمود: «بر صورت چاپلوسان خاک بپاشید». بی‌تردید یکی از عوامل ایجاد رانت و سوءاستفاده، رشوه و ارتشا، اختلاس، چاپلوسی و البته چاپلوس‌پروری است که متأسفانه در جامعه ما رایج است. این آفت، مدیر و مسئول و مردم عادی هم نمی‌شناسد بلکه عادت مندومی است که در همه طبقات جامعه ریشه دوانده و موجد پدیده‌آمدن ردایل فراوانی شده است و باید در برنامه‌های اصلاح و ترمیم فرهنگ عمومی مورد توجه و تأکید قرار گیرد.
در آنچه در این میان بر همه مسئولان و دولتمردان واجب و مهم‌تر از سد راه چاپلوسان است دوری از پدیده مذموم «چاپلوس‌پروری» است. اگر مسئولی از ذکر عناوین برطمطراق و اغراق‌آمیز خوشتش آید و تصور کند تعریف و تمجید طرفداران، علاقه‌مندان یا مدیران زیردست از سر خلوص نیست، بدان حقیقت و اطلاع‌رسانی صادقانه است. سخت در اشتباه است.
در حقیقت اینجاست که پدیده چاپلوس‌پروری رخ می‌نماید و چاپلوسان فوج‌فوج وارد این مسیر تباه می‌شوند. به نظر می‌رسد رئیس قوه قضائیه، فارغ از همه عناوین اغراق‌آمیز مثل حضرت آیت‌الله، دکتر و قاضی‌القضات، و راه متعلقان را برای نفوذ به ساحت قضاوت و عدالت مسدود کرده است. این رویکرد صائب و سلیم برای من که بیش از دو دهه است در ساحت فرهنگ تنفس می‌کنم و چاپلوسی و چاپلوس‌پروری را آفت بزرگ فرهنگ عمومی ایرانیان می‌دانم، ماهه خردسنی و امیدواری است. بدون اغراق و تملق می‌گویم این تغییر رویکرد و رفتار مبتنی بر اخلاق و معرفت بسیار خوشایند است. امیدوارم این روش و منش به تمامی ارکان حاکمیت، مدیریت و فرهنگ عمومی ملت تسری یابد و کمترین تنبیه چاپلوسان برکناری از مناصب‌شان باشد.
♦ کارشناس فرهنگی